

رینووسی کوردی نامۆ

((پیناسه))

خوینە رانی بەرێز:

ئەم رینووسە ، لە رینووسی کۆنی دین دەپیورە که ئاویستای پیرۆزی
پێ نووسراوە هەلگیراوە ، که میژووی ئەگەریتەو بەر لە ۲۰۰۰ سال
. پروو نە زمانی ئاویستا زمانی کوردە ، ئالفابیتی دین دەپیورەش هەر لە
ناوچەیی ((مادی گەرە)) ساز کرا ، بق پاراستنی ئەو بەشەیی وارا گیرا
بوو . زۆر بابەتی ئەدەبی و زەند و پازەند (تفاسیر) یش هەر بەو
رینووسە نووسران و پاشان ئالفابیتی پاهلەویش هەر لەم رینووسەییە
بەلام هیندیک ساکارتر کراوە وەرگیراوە . ئەم ئالفابیتە که ئیستا لەبەر
چاوتاندایە ، سادەکراوەی ئەو ئالفابیتە کۆنەییە . پتر لە بیست سالان
ئەو سادەکارەییە ئەنجام دراوە تا بەم رۆ گەیشتوووە . دیارە هەر
نەتەویدیە ک پیویستی بە کەلتوور و زمان و رینووسی خویدی و بە
خۆشیەو کورد لەو نەتەویدیە کۆنانەییە که توانیویتی زۆر شتی خوئی
بپاریزیت . ئەم ئالفابیتە ((پیرۆزە)) و پیویستە لەسەر هەر کوردیک
رێزی بق دانیت و کەلکی لێ وەرگریت و پەرەشی پێبدات . بە هەول و
تیکۆشانی زۆر ، بەخۆشیەو فۆنتی کامپیوتیری بق داندرا و ئیستا
ئیمە دەتوانین بە راحتترین شیوە کەلکی لێ وەرگرین . ئەم فۆنتە بە
ناوی ((ژیلوان)) دەناسریت . فۆنتی دوو هەمیش ساز کراوە . پیویستە
ئەو هەش بیژین بە زووترین کات ، سایتی راگەیانندی ئەم ئالفابیتە دیاری
دەکەین . چەشنی نووسین لە راستەو بە چەپ ئەنوسریت و ۳۳ پیتە .
ئالفابیتە که بق ئەویدی لەبەر بکریت ، بە چەشنی شیعر هونراوەتەو .

م.روستەمزادە(نامۆ)

۲۷۰۳/۳/۲۰

له بهری راسته وه شه نووسریت ←

کوردی لاتیین

کوردی ئه ره بی -

کوردی

A ئا = ئا

E ئەهه = ئەهه

ئەچ	ئەب	ئەو	/	ئەب	ئەب	ئەو
EÇ	EB	EW	/	AÇ	AB	AW

کوردی لاتین

کوردی ئه‌ره‌بی

کوردی

B

ب

ب

S

س

س

سچ	سا	سو	/	بچ	با	بو
سچ	سا	سو	/	بچ	با	بو
SC	SA	SW	/	BC	BA	BW

کوردی لائین - کوردی ئه ره بی

کوردی

T

ت

م

X

خ

ب

خا / خو / خه

تا / ته / تو

XÇ

XA

XW

/ TÇ

TA

TW

کوردی لائین

کوردی ئه ره بی

کوردی

W

وو،

و

• ئه م پسته که هه ترا ده سینگه وشه دیت

G گ

و

هه	هه	هه	/	هه	هه	هه
هه	هه	هه	/	هه	هه	هه
هه	هه	هه	/	هه	هه	هه
هه	هه	هه	/	هه	هه	هه
هه	هه	هه	/	هه	هه	هه

هه هه هه / هه هه هه

کوردی تھرہ پی - کوردی لائین

کوردی

R

ر

ر

ر

Ř

ر

ر

ر

رچ

را

رو

رچ

را

رو

Řč

ŘA

ŘW

Rč

RA

RW

کوردی لائین

کوردی نۆه ریی

کوردی

K

ک

و

W

و

ب

ک ب

ب ب

ک و

و ب

ب و

ک و

و ب

و و

ک ک

ک ک

ک و

WÇ

WA

WW

KÇ

KA

KW

کوردی لائین

کوردی ئه به بی

کوردی

غ ، غ ، ٲ

© - ئه به لئه زماخی کوردیدا له ده سینگه و شه ، زورکهه دیت و بهاری و شه پستی خه .
جنگالی خه ده گرتووه .

ئ ، ئ ، ل

ٲا ٲا ٲا / ٲا ٲا ٲا
غو غا غا / غو غو غو
ٲا ٲا ٲا / ٲا ٲا ٲا

کوردی لائین

کوردی ئه ره بی

کوردی

F

ف،

له

E

ئه، ئه

لا

bd / bd / bd

فو / فا / فچه

EC / EA / EW / FC / FA / FW

کوردی

کوردی مہ رہی

کوردی لائین

سم خوا، XA

© مہ ۴ پیٹھ لہ جیاتی سی پیتی (خ، و، ا) یہ لہ سورانی داو (خ، ا) - یہ d سورانی
دی لکیتی کورمانجی دا • وہ ل خوار دن (خ + و + ا + ل + و + ب + ج + ز + ا) = (س ۱ ز ۱) ←
یان خارن (خ + و + ا + ل + و + ب + ج + ز + ا) = (س ۱ ز ۱) د کورمانجی دا •

ل ل

س ۱ ز ۱ / س ۱ ز ۱
خواو خواؤا خواچے / لو لا لچ
XAW XAA XAÇ / LW LA LA

کوردی لائین

کوردی پائه ره بی

کوردی

Ê

ئ

ع

N

ن

ا

نچ

نا

نوا

/

نچ

ئا

ئاو

نچ

نا

نوا

/

نچ

ئا

ئاو

NÇ

NA

NW

/

ÊÇ

ÊA

ÊW

کوردی لائین

کوردی ئه ره پی

کوردی

Ş ş Ş

V v V

ŞA ŞA ŞA / ŞA ŞA ŞA
 ŞA ŞA ŞA / ŞA ŞA ŞA
 VA VA VA / VA VA VA

کوردی لاتین

کوردی ئه ره پی

کوردی

O

ۆ

ه

● عه پسته م گۆرچا له "3" بو ه له به ره وهی له کاتی نووسین به سینهی
 کریف هه مینه گرفت تیدا بوو و خۆمه که شی ده گۆرا به خۆرگی نامه زه له به ره وه
 گۆرچم به ئام هه و لیشم دا شتێل له ماکی خۆمه کهی خۆی هه، چینهت .

P

پ

پ

په

پا

په

په

په

په

په

پا

پو

پو

پو

پو

PC

PA

PW

UC

UA

UW

کوردی لائین

کوردی نه ره بی

کوردی

J

ژ

ه

دوێژ
دۆژ

D

د

ب

دج / دچ / دڤ / دڤا / دڤا / دڤا

دج / دا / دو / دڤا / دڤا / دڤا

DÇ / DA / DW / JÇ / JA / JW

کوردی لائین

کوردی نه ره بی

کوردی

M

م

ᄎ

مەسەف
EPLC

Y

پ، ی

ᄎ

• ئەم پێشە (E) لە دەستێک و کۆتایی وشە دادەنێت. هەک: ع سا آ سا =

← یان، ع سا د سا = یەمەن. ک سا ع = دوای، ی سا ع = پای

ᄎ / ع سا ع
ᄎ / ع سا ع

هو ما مچ / یو یا یچ

Yᄎ YA YW / Mᄎ MA MW

کوردی لائین

کوردی ئه ره بی

کوردی

Z

ز ه

S

چا چ

Ç

چ ه

Ç

çç

çA

çw

/

çç

çA

çw

چچ

چا

چو

/

چچ

چا

چو

çç

çA

çw

/

çç

çA

çw

C

ج

ك

سۆم
KPLC

I

پێ-ئێ-ئێ کورتە

ئ

© نیو دهنگه زۆرینه جارێ له نیوان دوو پێتی بدهنگ دا دت له کوردی لاتیندا ده نووسرێت و پێتی ههیه به ئا له کوردی ئه ره بیدا نهتهی .

پ	پ	پ	پ	پ
چ	چ	چ	چ	چ
ا	TIN	—	CC	CA CW

له بهری راسته وه شه نورسرتیت ←

کوردی لاتیین

کوردی ئه ره بی

کوردی

A ئا = ئا

E ئه = ئه

ئە	ئە	ئە	/	ئە	ئە	ئە
ئەچ	ئەب	ئەو	/	ئەچ	ئەب	ئەو
EÇ	EB	EW	/	AÇ	AB	AW

نمونہ بہ کیتری لینگ جیا

فہم لکھنڈر مہر سہا
کو ر س ت ان

ایہ نام سہا

ایہ نام سہا سہا سہا
نہ شت م ان ک م

טעם און אונטער

מען און אונטער

און און

און און און און

און און און און

און און און און

און און

شیوازی دووہمی نووسین: پیکہوہ لکاو

سے س ا
E S A

ا ب ا
A B A

ن ا م
N A M

س ا ب
S A B

سے س ا - س س س - س س س - س س س

SEK - NASAB - NASA - ABA

سے س ا - س س س - س س س

صِدْطَنَدَه

قَدِيِيِد

قَدِيِيِد

تَسِيِيِد

مِيِيِد

مِيِيِد

مِيِيِد

کتابخانه
موزه
و مرکز اسناد
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نمونه‌ی پیکه‌وه لکاو

چاوه‌کانم

چاوه‌کانم

çawekanim

نمونہ ی پیکه وه لکاو

فخمس

کوژان

kojan

شیوازی سیہمی نووسین : کریم یان شکستہ،
لہسہر تھو پیتانہی گورانیان بہسہردا دیتت _ راہینان

ا ا ح ح

ن ن ت ت

ق د م ب

خ خ

ل ل د د

پ پ ر ر

ز م ن ن

چ چ چ چ

ش ش

اھنیانی شگتہ بان کرف لہ سہ رتہ و پتہانی گورانیان بہ سہ را دتت .

ا ا ب ب

چ ج چ ج خوا خوا خولا

د د ی ی ع ع

ز ز ی ی / ی ی

ح ح

اومف
EPIC, L, E

ی ی ی ی

س س ق ق ص ص

ر ا ی خ و د ا

ط ط ی ی

د و ل ی ی ن ل ل

نوورسین به استغفار کا شکر ہے یا کریم

سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ

سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ

سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ

سَلَامٌ عَلَيْكَ

سَلَامٌ عَلَيْكَ
سَلَامٌ عَلَيْكَ

مَدْرَسَةُ
تَدْرِيسِ
لِسَانِ
بِلَاغَةِ تَمِيزِ

2024

نمونه‌ی شیوازی شکسته یان کریف

سَهَنَز مَرصِد

سَهَنَز

مَرصِد

سَازِی سَازِی

سَازِی

سَازِی

سَازِی سَازِی

سَازِی

سَازِی

سَازِی سَازِی

سَازِی

سَازِی

سَازِی سَازِی

سَازِی

سَازِی

سَازِی
سَازِی

راهیان له سهر شیوازی کریف

بهد

سطله لاله خیمکسی

بهره سر یکصد خیمه پسیه

بهره سر یکصد خیمه پسیه

بهره سر سطله لاله خیمه

عسطله رسیه خیمه

رسیه

“رهمن”

کتیبي "نالەي جودايي" مامۆستا هيمن كه به
ريئووسي كوردي، سالي ٢٠٠٣ چاپ كراوه.

